

Η ΕΙΣ ΤΟ ΑΓΙΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΤΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ ΦΙΛΟΥΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΟΥ

Τό Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων, κατόπιν Συνοδικῆς ἀποφάσεως, ἡμερομηνίας 11ης Σεπτεμβρίου 2009, κατέταξεν εἰς τό Ἅγιολόγιον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τόν νέον ἱερομάρτυρα Ἀρχιμανδρίτην Φιλούμενον Ἀγιοταφίτην τόν Κύπριον, Ἡγούμενον τοῦ προσκυνήματος τοῦ Φρέατος τοῦ Ἰακώβ παρά τήν Νεάπολιν τῆς Σαμαρείας († 29 Νοεμβρίου 1979).

Τήν Κυριακὴν 29 Νοεμβρίου 2009 ἐτελέσθη Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Θεία Λειτουργία εἰς τό Καθολικόν τῆς Μονῆς, προεξάρχοντος τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Θεοφίλου, ὁ ὁποῖος καὶ ἀνέγνωσε τήν ἐπίσημον πρᾶξιν κατατάξεως εἰς τό Ἅγιολόγιον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ νέου ἱερομάρτυρος Φιλουμένου ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς λάρνακος, εἰς τήν ὁποίαν φυλάσσεται τό τίμιον λείψανον αὐτοῦ.

Εἰς τήν τελετὴν συμμετεῖχον ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου οἱ Μητροπολίται Μόρφου Νεόφυτος καὶ Ταμασοῦ Ἡσαΐας.

Κατωτέρω παραθέτομεν τήν Πατριαρχικὴν καὶ Συνοδικὴν Πρᾶξιν τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων κατατάξεως εἰς τό Ἅγιολόγιον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ νέου Ἀγιοταφίτου Ἱερομάρτυρος Φιλουμένου Ἡγουμένου τοῦ προσκυνήματος τοῦ Φρέατος τοῦ Ἰακώβ:

Ἀριθμ. Πρωτ.

891

Ἡ τῶν Ἱεροσολύμων Ἀγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, τεθεμελιωμένη ἐπὶ τοῦ θεορρύτου αἵματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

τοῦ κενωθέντος ἐπὶ τοῦ Φρικτοῦ Γολγοθᾶ ὑπὲρ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν καὶ σωτηρίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἐκαρποφόρησεν εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς μάρτυρας, οἱ ὅποιοι τό αἷμα αὐτῶν ἐξέχεαν ὡς προσφορὰν καὶ ἀντίδοσιν εὐγνωμοσύνης καὶ ἀγάπης τῷ ἐκουσίως ὑπὲρ αὐτῶν Σταυρωθέντι καὶ ἐκ νεκρῶν Ἀναστάντι.

Πρῶτος τῶν μαρτύρων τούτων τυγχάνει ὁ πρωτομάρτυς καὶ ἀρχιδιάκονος Στέφανος, ὅστις, κατὰ μίμησιν τοῦ Σωτῆρος αὐτοῦ, ἐτελειώθη, προσευχόμενος ὑπὲρ τῶν λιθοβολούντων αὐτόν (Πράξ. 7, 60). Τοῦτον ἠκολούθησεν ὁ ἅγιος Ἰάκωβος, υἱὸς Ζεβεδαίου καὶ ἀδελφός τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, τόν ὅποιον «Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ἀνεῖλε μαχαίρα» (Πράξ. 12, 1-2). Μετ' αὐτόν ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος, πρῶτος ἱεράρχης τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων, ἐκρημνίσθη ὑπὸ τῶν ἀρνούμενων τόν Κύριον ἀπὸ τοῦ πτερυγίου τοῦ ναοῦ τοῦ Σολομῶντος καὶ ἐτελειώθη, προσευχόμενος ὑπὲρ τῶν διωκτῶν αὐτοῦ. Ἐπὶ τὰ ἴχνη τούτου ἐπορεύθη ὁ συγγενής αὐτοῦ καὶ διάδοχος εἰς τόν Θρόνον, Συμεὼν ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων, ὁ ἐπὶ Τραϊανοῦ εἰς Πέλλαν τῆς Ὑπεριορδανίας καταβασανισθεὶς καὶ σταυρωθεὶς εἰς ἡλικίαν τῶν ἑκατόν καὶ εἴκοσιν ἐτῶν.

Ἡ ἀποστολική περίοδος τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων σεμνύνεται διὰ τοὺς τέσσαρας τούτους λαμπροὺς νοεροὺς ἀδάμαντας αὐτῆς, οὐχ ἥττον ὅμως καὶ ἡ μεταποστολική τοιαύτη ἐπὶ τοῦ ἀπηνοῦς διωγμοῦ τοῦ Διοκλητιανοῦ σεμνύνεται διὰ τόν Ἱεροσολυμίτην ἀποκεφαλισθέντα μάρτυρα Προκόπιον, τοὺς ἐν Γάζῃ μαρτυρήσαντας Τιμόθεον, Ἀγάπιον καὶ Θέκλαν, τόν ἰδρυτὴν τῆς ἐν Καισαρείᾳ Βιβλιοθήκης ἀποκεφαλισθέντα μάρτυρα Πάμφιλον, τοὺς ἐν Ἀσκάλῳ ἀποκεφαλισθέντας Πρόμον καὶ Ἡλίαν, τόν ἐν Ἰαμνείᾳ Παῦλον καὶ ἄλλους ἀληθῶς καὶ θαυμαστῶς πολλούς, ἀνηλεῶς βασανισθέντας καὶ μαρτυρικῶς τελειωθέντας εἰς πάσας σχεδὸν τὰς πόλεις τῆς Ἀγίας Γῆς, περὶ «ὧν ἐπιλείπει ἡμᾶς ὁ χρόνος διηγουμένους» (Ἑβρ. 11, 33).

Εἰς τὴν σεπτὴν χορείαν τῶν μαρτύρων τούτων τῶν πρώτων αἰώνων τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, οἵτινες ἠρνήσαντο ἀπαρνήσα-

σθαι Χριστόν, ἀνήκουν καί ὅσοι εἰς τούς ἀκολουθήσαντας αἰῶνας διὰ Χριστόν καί τήν ἀλήθειαν καί ἀκεραιότητα τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν πίστεως κατεδιώχθησαν, οἷον ὁ εἰς Περσίαν μετὰ τοῦ τιμί-
ου Σταυροῦ ἀπαχθεῖς ἀοίδιμος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Ζαχα-
ρίας καί οἱ ἐν τῇ Μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα τοῦ ἡγιασμένου ὑπὸ τῶν
Περσῶν ἀναιρεθέντες Πατέρες.

Εἰς τό ἱερόν σύνταγμα τούτων τάσσονται καί ὅσοι ἐκ τοῦ Τά-
γματος τῶν Σπουδαίων μοναχῶν ἠγωνίσθησαν καί τήν ψυχὴν
αὐτῶν ἔθεσαν ὑπὲρ τῶν Παναγίων Προσκυνημάτων, τῶν ἀπτῶν
τούτων μαρτυρίων καί τεκμηρίων τῆς ἐπὶ γῆς ἐνδημίας τοῦ
Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, οἷον ὁ περιβόητος ἐπ' ἀρετῇ καί
ἀγιότητι Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Λεόντιος.

Εἷς τούτων τυγχάνει καί ὁ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις βιώσας,
ἀείμνηστος Ἀγιοταφίτης Ἀρχιμανδρίτης Φιλούμενος, καθηγού-
μενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Φρέατος τοῦ Ἰακώβ.

Οὗτος ἐξ Ὁροῦντος τῆς ἀγιοτόκου νήσου Κύπρου καταγόμε-
νος, ἀφίχθη εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς νεαράν ἡλικίαν, ἔχων ἐν ἑαυτῷ
τήν παρά τῶν εὐσεβῶν καί πολυτέκνων γονέων αὐτοῦ παιδείαν
καί νουθεσίαν Κυρίου καί τήν ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ Σταυροβουνίου
μοναχικὴν δοκιμὴν. Φοιτῶν εἰς τὴν Πατριαρχικὴν Σχολήν, διεκρί-
νετο ἐπὶ ἐπαινετῇ ἐπιμελείᾳ καί χρηστοῖς ἡθεσι. Ἀποφοιτήσας
αὐτῆς ἐνεδύθη τό μοναχικόν σχῆμα, ἐντασσόμενος εἰς τό μονα-
στικόν Τάγμα τῶν Σπουδαίων μοναχῶν, φυλάκων τοῦ Παναγίου
καί Ζωοδόχου Τάφου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὡς μονα-
χός ἐζήλου τούς τρόπους τῶν Ἀγίων καί Θεοφόρων Πατέρων τῆς
Ἐκκλησίας, ἥτοι ἀκρίβειαν ἐν ταῖς καθ' ἡμέραν κατ' ἰδίαν προσ-
ευχαῖς καί ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀκολουθίαις, ἄκραν ἐγκράτειαν, νη-
στείαν καί λιτότητα. Κληθεὶς εἰς τό ἀξίωμα τῆς ἱερωσύνης ὑπὸ
τῆς Μητρὸς τῶν Ἐκκλησιῶν καί δεχθεὶς αὐτό, κατέδειξεν ἑαυτὸν
πιστὸν οἰκονόμον τῶν μυστηρίων τοῦ Χριστοῦ εἰς τὰς ἀνατεθεί-
σας αὐτῷ ποικίλας προσκυνηματικὰς καί ποιμαντικὰς διακονίας,
ὡς αὐτῆς τοῦ ἡγουμένου τῆς ἱερᾶς Μονῆς τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων
ἐν Τιβερίᾳδι, ἡγουμένου τῆς ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἀρχαγγέλου Μι-

χαήλ ἐν Ἰόππῃ, ἡγουμένου τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις ἱερᾶς Μονῆς τῶν Ἀρχαγγέλων, Διευθυντοῦ τοῦ Οἰκοτροφείου τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς, ἡγουμένου τῆς ἱερᾶς Μονῆς τοῦ ἁγίου Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου καί τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ, Τυπικάρη ἐν τῷ μοναστηριακῷ ναῷ τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης, ἡγουμένου τῆς ἐν Ραμάλλᾳ ἱερᾶς Μονῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος καί ἐν τέλει ἡγουμένου τῆς ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Φρέατος τοῦ Ἰακώβ ἐν Νεαπόλει τῆς Σαμαρείας.

Τὴν διακονίαν ταύτην τῆς «πηγῆς τοῦ Ἰακώβ» (Ἰω. 4, 6) «ἐν πνεύματι καί ἀληθείᾳ» (Ἰω. 4, 23) ἐπετέλει, στοιχῶν τῇ παρ' αὐτῇ ὑπὸ τοῦ Κυρίου ρηθείσῃ ἐντολῇ «πνεῦμα ὁ Θεός καί τοὺς προσκυνοῦντας Αὐτόν ἐν πνεύματι καί ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν» (Ἰω. 4, 24). Ἀπειλούμενος ὑπὸ κατὰ καιροὺς ἐμφανιζομένου ἀλλοδόξου πεφανατισμένου ἐπισκέπτου, ἵνα ἐγκαταλείψῃ τό προσκύνημα, μηδὲν ὑπέκυπτε.

Εἰς τό παρεκκλήσιον τοῦ Φρέατος εὐρισκόμενος καί τὴν εἰθισμένην αὐτῷ ἐσπερινὴν ἀκολουθίαν ἐπιτελῶν, τό ἑσπέρας τῆς 16ης/29ης Νοεμβρίου τοῦ σωτηρίου ἔτους 1979, ἐδέχθη ὑπουργὸν καί βιαίαν ἐπίθεσιν, φθόνῳ τοῦ μισοκάλου δαίμονος, ὑπὸ τοῦ ἀπειλοῦντος αὐτόν ἀνοσίου ἀνδρός, ὅστις διὰ πελέκεως ἠνοιξε βαθεῖαν σχισμὴν εἰς τό μέτωπον αὐτοῦ, ἀπέκοψεν αὐτῷ τοὺς δακτύλους τῆς δεξιᾶς χειρός, δραπετεύων δέ ἐξεσφενδόνισε χειροβομβίδα καί ἀπετελείωσεν αὐτόν.

Τὰ θραύσματα τῆς χειροβομβίδος ἄφησαν ξύσματα καί αἱ σταγόνες τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἄφησαν τὰ ἴχνη καί τὰ στίγματα αὐτῶν ὁρατὰ ἄχρι τῆς σήμερον ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ παρεκκλησίου τοῦ Φρέατος εἰς μνημόσυνον αἰώνιον τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ, ἐπιστέφαντος τὴν ὁσιακὴν ζωὴν αὐτοῦ. Ὡς ἡ ζωὴ αὐτοῦ οὕτω καί ὁ θάνατος αὐτοῦ ἦτο μία ὁμολογία πίστεως, ὁμολογία αἵματος, εἰς τὸν τόπον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ Κύριος εἰς τὴν Σαμαρείτιδα, λέγουσαν «οἶδα ὅτι ἔρχεται Μεσσίας, ὁ λεγόμενος Χριστός» (Ἰω. 4, 25), ἀπεκάλυψεν ἑαυτὸν ἀπεριφράστως, λέγων αὐτῇ «ἐγὼ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι» (Ἰω. 4, 26). Διὰ τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ οὗτος ἐγένετο

συμμάρτυς Φωτεινῆς τῆς Σαμαρείτιδος καί τῶν υἱῶν καί τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς, διό καί νοτίως τοῦ ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς κεντρικοῦ ναοῦ τούτου ἐπαξίως ἀφιερώθη αὐτῷ παρεκκλήσιον ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ, ἐν ᾧ καί τό σεπτόν αὐτοῦ λείψανον μετακομισθέν ἐπαναπαύεται ὡς πηγὴ δυνάμεως καί ἰάσεων τοῖς ἐν πίστει καί εὐλαβείᾳ τιμῶσιν αὐτό. Ἐγένετο δέ συμμάρτυς καί τοῦ ἐκ τῆς πόλεως τῆς Νεαπόλεως καταγομένου ἁγίου Ἰουστίνου, τοῦ φιλοσόφου καί μάρτυρος, πρὸς τιμὴν τοῦ ὁποίου τό ἕτερον βόρειον παρεκκλήσιον.

Τοῦτον μετὰ τὴν μαρτυρικὴν τελευτὴν αὐτοῦ καί διὰ σημείων μαρτυρηθέντα τοῖς ἀνθρώποις ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καί εἰς τὰς συνειδήσεις πολλῶν ἐκ τῶν τιμίων μελῶν τῆς Ἐκκλησίας καθιερωθέντα ἤδη ὡς ἱερομάρτυρα, συγκατατάσσομεν ἐπισήμως σήμερον μετὰ συμπλήρωσιν τριακονταετίας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ, συνωδᾷ τῇ ἀποφάσει τῆς Συνεδρίας Ν' / 11-9-2009 τῆς περὶ Ἡμᾶς Ἀγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, εἰς τὰς δέλτους τοῦ συναξαρίου αὐτῆς, ἵνα ἐορτάζεται ὡς νέος ἱερομάρτυς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ, 16η/29η Νοεμβρίου ἐκάστου ἔτους, πρὸς ὄφελος ψυχῶν καί δόξαν τοῦ ἐν Τριάδι ἁγίου Θεοῦ ἡμῶν.

Τό ἱερόν ἐκκλησιαστικόν γεγονός τοῦτο κοινοποιοῦμεν σήμερον παντὶ τῷ πληρώματι τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας καί ταῖς κατὰ τόπους ἀδελφαῖς Ὁρθοδόξοις Ἐκκλησίαις, πρὸς ἐορτασμόν αἰώνιον ἐφεξῆς τῆς μνήμης τοῦ νέου ἱερομάρτυρος Φιλουμένου, οὗ ταῖς πρεσβείαις εὐροιμεν χάριν καί ἔλεος, ἵνα ἐν ἐνὶ στόματι καί μῶ καρδίᾳ ἀναπέμπομεν δόξαν καί αἶνον τῷ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς ἁγίοις Αὐτοῦ Τριαδικῷ Θεῷ ἡμῶν.

Ἐν τῇ Ἀγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλὴμ, 68' Σεπτεμβρίου ια'.

† Ο ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΘΕΟΦΙΛΟΣ

(ἔπονται αἱ ὑπογραφαί

τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων)